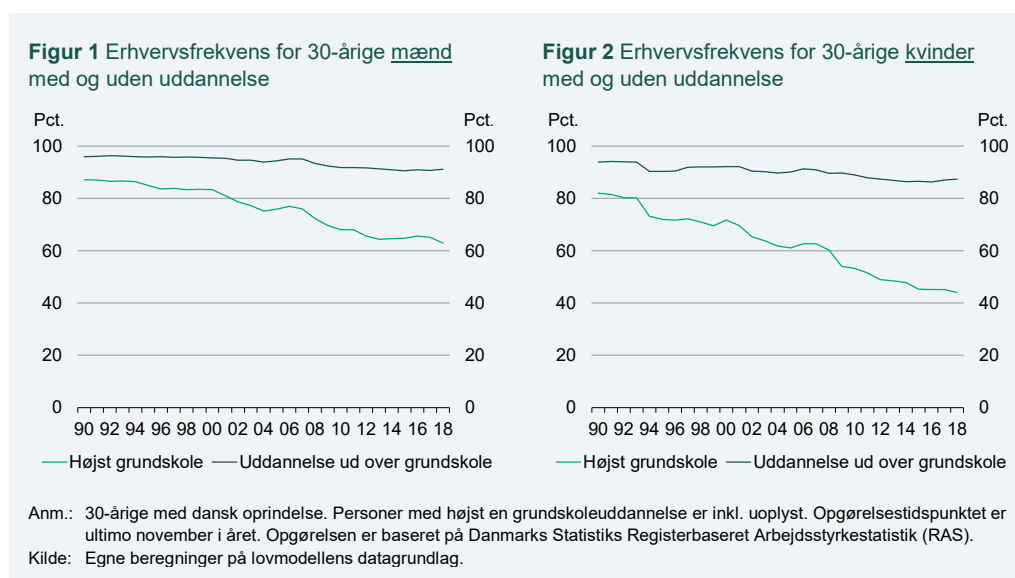

Ufaglærtes arbejdsmarkedstilknytning

Reformkommissionens foreløbige analyser indikerer, at yngre ufaglærte har svære ved at vinde fodfæste på arbejdsmarkedet end deres ufaglærte forældre.

I Danmark er det uddannelsesbetingede gab i erhvervsfrekvensen steget markant siden 1990. For 30-årige mænd med dansk oprindelse er gabet vokset fra 9 til 28 pct.-point, mens gabet for kvinder er vokset endnu mere fra 12 til 43 pct.-point, *jf. figur 1 og 2.*

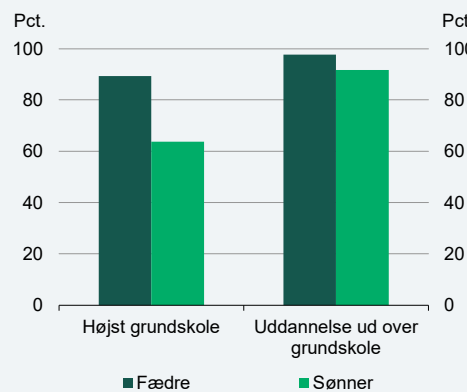
Når flere får en uddannelse, er det forventeligt, at det uddannelsesbetingede gab i erhvervsfrekvensen bliver større. En mindre andel af befolkningen vil af forskellige årsager ikke være i stand til at gennemføre en uddannelse og varetage et arbejde på ordinære vilkår. Derfor må det forventes, at gruppen uden uddannelse i gennemsnit bliver mindre ressourcestærk i takt med, at andelen af befolkningen uden uddannelse bliver mindre. En del af udviklingen i det uddannelsesbetingede gab skal således tilskrives, at 30-årige uden uddannelse i dag er en mindre arbejdsmarkedssparat gruppe end tidligere.¹

Af samme årsag er det relevant kun at sammenligne erhvervsfrekvensen for henholdsvis 30-årige og deres forældre, hvor både børn og forældre har samme uddannelsesniveau. Derved sorteres blandt andet de mest ressourcestærke ufaglærte i forældregenerationen fra, idet hovedparten af deres børn forventeligt har fået en uddannelse og dermed ikke indgår i sammenligningen.

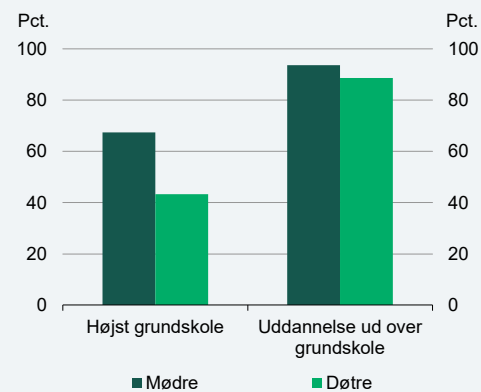
Målt på denne måde kan det konstateres, at 30-årige i dag, der højest har en grundskoleuddannelse, og hvis forældre også højest havde en grundskoleuddannelse som 30-årige, har en betydeligt lavere erhvervsfrekvens, end deres forældre havde som 30-årige.

¹ De Økonomiske Råds Sekretariat (2018): *Dansk Økonomi, efterår 2018.*

Figur 3 Erhvervsfrekvensen som 30-årig for fædre og sønner med samme uddannelsesniveau

Figur 4 Erhvervsfrekvensen som 30-årig for mødre og døtre med samme uddannelsesniveau

Anm.: Opgørelsen tager udgangspunkt i 30-årige mænd og kvinder pr. 1. januar 2019 med dansk oprindelse og sammenligner dem med deres forældre, da de var 30 år. I sammenligningen indgår kun børn og forældre, der har samme uddannelsesniveau som 30-årige (dvs. højest en grundskoleuddannelse (inkl. uoplyst) eller uddannelse ud over grundskole). Opgørelsen af arbejdsmarkedsstatus er baseret på Danmarks Statistiks Registerbaseret Arbejdsstyrkestatistik (RAS), hvor opgørelsestidspunkt er ultimo november i året.

Kilde: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

Derimod har 30-årige med en uddannelse ud over grundskolen, hvis forældre også havde en uddannelse ud over grundskolen som 30-årige, kun en lidt lavere erhvervsfrekvens, end deres forældre havde som 30-årige, *jf. figur 3 og 4*.

Der kan også være andre forklaringer på, at gabet i erhvervsdeltagelsen mellem 30-årige i dag og deres forældre som 30-årige er størst for dem, hvor både forældre og børn har højest en grundskoleuddannelse. Det kan fx være, at nutidens unge uden uddannelse i højere grad bliver berørt af sociale problemer, end deres forældre uden uddannelse blev, da de var unge.